

[Gert Petersen.]

Der må skabes klarhed over, hvordan de øvrige NATO-stater ser på de relevante problemer, og hvad regeringen og partierne vil, så betids, at folketinget kan tage stilling, så snart der er traktatmæssig mulighed herfor, d. v. s. til efteråret 1969.

Vi har mærket os, at ansvarlige politikere hævder, at NATO kan og sikkert vil blive forvandlet til et afspændingsinstrument. Så vidt vi har kunnet se, bygger denne tale på ønsketænkning. Vi har dog ikke noget imod, at man undersøger spørgsmålet, ja, egentlig må vi forlange, at det gøres, vel at mærke under overholdelse af en bestemt tidsfrist, så resultatet snarest kan indgå i debatten. Denne tidsfrist kan passende falde sammen med udløbet af 20 års perioden.

Hvis det ikke sker, må man forudse, at ethvert forsøg på at få en principiel afgørelse om Danmarks forhold til NATO i lang tid fremover vil blive mødt med mere eller mindre tåget tale om, at nu skal man først have set, hvordan det går med bestræbelserne på at omforme NATO til et instrument i afspændingens tjeneste.

Denne tale er så meget mere tåget, som det hidtil har været umuligt at få oplyst, hvordan fortalerne for synspunktet tænker sig det realiseret. Hvis SF's forslag vedtages, bliver regeringen naturligvis nødt til at fortælle, hvad den forestiller sig ved NATO som afspændingsinstrument. Herom finder man intet konkret i SF's forslag. Det er jo ikke SF, som har sådanne forestillinger. Men de, der har det, må forpligtes til at klargøre, hvor de egentlig vil hen. Ikke mindst da det radikale regeringsparti, så vidt jeg har forstået, ligefrem har gjort sin holdning til NATO afhængig af, om organisationen kunne gøres til et værktøj for afspænding.

Lad os altså få klarhed! Lad os få regeringens ønsker med hensyn til NATO på bordet!

Derudover finder vi, at en undersøgelse af mulighederne for at ændre NATOs karakter ville være mere end illusorisk, hvis det ikke samtidig blev slået fast, at undersøgelsen — og drøftelsen af dens resultat — kan munde ud i en opsigelse af medlemskabet. Jeg ved ikke, hvor beskedne krav regeringen ville formulere til NATO, men selv de ville jo miste enhver troværdighed,

hvis det ikke samtidig blev understreget, at en opsigelse er en reel mulighed. Derfor foreslår vi, at der tages alle nødvendige forberedelser, så opsigelse eventuelt kan ske til næste efterår.

Endelig: udenrigspolitik er ikke mere som i enevældens tid et privilegium for diplomater og enkelte politikere, der forvalter en statsræson. I vor tid bygger udenrigspolitik på sand, hvis den ikke tager hensyn til befolkningens opfattelse. Derfor bør offentlighedens stillingtagen være en kendt størrelse, der med vægt kan indgå i summen af overvejelser, inden den endelige beslutning tages.

SF drager heraf den logiske konsekvens, at når sagen er belyst — og det må være tilfældet senest næste efterår — må der holdes en vejledende folkeafstemning, hvorved vælgerne kan tage stilling til de alternative løsninger, som regeringen og partierne måtte udarbejde på baggrund af alle hidtidige erfaringer såvel som de undersøgelser, det sidste års tvungne medlemskab passende kan bruges til.

Ministeren for offentlige arbejder (Guldberg): Hermed har jeg den ære for folketinget at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et folketingsudvalg til behandling af en række trafikpolitiske problemer.*

Med hensyn til begrundelsen for forslaget skal jeg henvide til de bemærkninger, der ledsager det.

Jeg anbefaler forslaget til tingets velvilige behandling.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.*

Lovforslaget har til formål at gennemføre 2 ændringer vedrørende den særlige indkomstskat. For det første foreslås det, at udbetaling af ekspropriations- og skadeserstatninger vedrørende fast ejendom ikke skal kunne føre til beskatning i henhold til lovens § 2, nr. 13. For det andet foreslås det, at underskud, der fremkommer ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst, skal kunne modregnes i særlig indkomst.

Den foreslåede regel om ekspropriations-